

Hitra ocena primernosti komposta iz hmeljevine za uporabo

Ana Karničnik Klančnik in dr. Barbara Čeh,
Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije

Po sedmih mesecih kompostiranja naj bi bil kompost iz hmeljevine pripravljen za uporabo – raztros na kmetijske površine kot odlično organsko gnojilo, ki po določenih lastnostih celo prekaša hlevski gnoj. Da pa preverimo, če je bil naš način izvajanja tega agrotehničnega ukrepa res učinkovit, torej da smo pridelali zrel instabilen kompost, obstajajo preprosti načini, kako to preprosto preveriti.

Kriteriji za določanje zrelosti in stabilnosti komposta iz hmeljevine:

- **Vlažnost:** Ko odkrijemo kompostni kup, je njegova skorja suha, sredica pa mora biti ustrezno vlažna. To preverimo tako, da vzorec komposta iz sredice stisnemo v pesti; če pri tem kompost ohrani obliko in ne razpade, je njegova vlažnost ravno prava.
- **Struktura in vonj:** Zrel kompost ima enakomerno, drobljivo strukturo, pri čemer so večji, nepopolno razgrajeni kosi prisotni le v manjših količinah. Barva je temno rjava, podobna prsti, vonj pa prijeten po zemlji – brez neprijetnih vonjav po gnitju ali amonijaku.
- **Temperatura:** Kompost je primeren za uporabo, ko sredica kupa doseže temperaturo okolice, kar kaže na stabilno razgradnjo.
- **Življenje v kompostu:** Vidimo prisotnost nevretenčarjev, kot so deževniki, stonoge ali strige; to je znak zdravega, aktivnega komposta.
- **Domači test kalivosti semen:** V lonček s kompostom posadimo nekaj semen. Če le-ta uspešno kalijo oziroma vzniknejo, je kompost zrel

in primeren za uporabo. Uspešnost vznika naj bi bila večja od 80 %.

Če so izpolnjeni vsi ti kriteriji, ima takšen kompost običajno nevtralen do rahlo kisel pH. Za dodatno potrditev lahko uporabimo pH-testne trakove ali merilnik pH.

Zrel, stabilen kompost ne le izboljša strukturo tal, temveč v tleh povečuje tudi biodiverzitetu – živost tal. Je pa uporaba lastnega komposta ne le korak k bolj rodovitnim tlam, temveč tudi velik prispevek k bolj trajnostnemu ravnanju z naravnimi viri.

Samo Šlander pri merjenju temperature v kompostnem kupu (Foto: A. Karničnik Klančnik)

Sredica komposta po sedmih mesecih kompostiranja, ki je ustrezno temno rjave barve, vidimo pa tudi deževnika (slika levo); ravno prav vlažen kompost, da ohranja obliko, ni preveč suh, da bi ob stisku s pestjo razpadel, in ne preveč moker, da bi iz njega tekla tekočina (slika na sredini); premoker kompost (slika desno) (Foto: A. Karničnik Klančnik in B. Verdell)